

RIKSDAGENS SVAR 18/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till 2011 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vissa lagar som har samband med den (RP 111/2011 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 1/2012 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 2 kap. 8—10, 12—18, 18 a och 19—21 §, 8 kap. 4 a, 6 och 7 § samt 10 kap. 2 § 5 mom.,

av dem 2 kap. 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 344/2009 och 764/2011, 10 och 16 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1199/2009, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 344/2009 och 1560/2009, 14, 18, 18 a, 20 och 21 § sådana de lyder i lag 313/2010, 17 § och 8 kap. 7 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 313/2010, 2 kap. 19 § sådan den lyder i lagarna 313/2010 och 1388/2010, 8 kap. 4 a § sådan den lyder i lagarna 1217/2005 och 313/2010, 8 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1273/2009 och 313/2010 samt 10 kap. 2 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1188/2009,

ändras 1 kap. 4 § 3 mom. och 5 § 1 mom. 8 och 9 punkten, rubriken för 2 kap. och 2 kap. 3 §, 4 kap. 5 § 3 mom., 5 kap. 11 § och 13 § 2 mom., 8 kap. 2 § 3 mom. 1 punkten och 5 mom., 10 kap. 4 § 1 mom., 11 kap. 2 § 3 mom., 4 och 4 a §, 12 kap. 1 § 5 mom. och 9 § samt 13 kap. 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. och 9 § 1 mom.,

av dem 1 kap. 4 § 3 mom. och 2 kap. 3 § sådana de lyder i lag 1560/2009, 1 kap. 5 § 1 mom. 9 punkten, 8 kap. 2 § 5 mom. och 11 kap. 2 § 3 mom. sådana de lyder i lag 313/2010, 4 kap. 5 § 3 mom., 5 kap. 13 § 2 mom. samt 10 kap. 4 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1188/2009, 5 kap. 11 § och 11 kap. 4 a § sådana de lyder i lag 361/2010, 11 kap. 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1053/2008, 1199/2009 och 1388/2010 samt 12 kap. 1 § 5 mom. och 9 § samt 13 kap. 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. och 9 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1053/2008, samt

fogas till lagen ett nytt 2 a kap., till 8 kap. 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2010, ett nytt 6 mom., samt till 11 kap. 12 §, sådan den lyder i lag 1188/2009, ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 §

Verkställighet av lagen

Arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter ger för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna bindande utlåtanden enligt 11 kap. 4 § om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner. En av närings-, trafik- och miljöcentralen utsedd tjänsteman vid varje närings-, trafik- och miljöcentral (*utkomstskyddsombud*) övervakar inom sitt verksamhetsområde att utlåtandep Praxis är lagenlig och enhetlig. Närings-, trafik- och miljöcentralen förordnar dessutom en ställföreträdare för utkomstskyddsombudet. På utkomstskyddsombudets ställföreträdare tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om utkomstskyddsombud. Flera närings-, trafik- och miljöcentraler kan ha ett gemensamt utkomstskyddsombud och en gemensam ställföreträdare för utkomstskyddsombudet.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *tid utan ersättning* den tid för vilken en arbetslöshetsförmån inte betalas på grund av att personen i fråga lämnat sitt arbete eller vägrat ta emot arbete eller till följd av något annat i 2 a kap. angivet förfarande eller i 2 kap. 11 § avsedd frånvaro från arbetsmarknaden,

9) *skyldighet att vara i arbete* den tid i arbete, det deltagande i sysselsättningsfrämjande service, de studier eller den sysselsättning som företagare eller i eget arbete som förutsätts innan en arbetslöshetsförmån kan betalas vid arbetslöshet efter upprepat förfarande som avses i 8 punkten och som visar att personen i fråga inte vill ta

emot arbete, eller efter ett förfarande som avses i 8 kap. 2 § 3 mom.,

2 kap.

Allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

3 §

Hinder för att vara på arbetsmarknaden

En person har inte rätt till arbetslöshetsförmåner, om han eller hon är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på grund av värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff eller sjukhusvård eller annan därmed jämförbar anstaltsvård eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

1 §

Att lämna arbetet och att bli uppsagd

En arbetssökande som utan giltig orsak har lämnat sitt arbete eller själv har varit orsak till att anställningsförhållandet upphört, har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 90 dagar från anställningsförhållandets upphörande. Om arbetet skulle ha varat högst fem dagar, föreligger inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också när personens utförande av arbete och löneutbetalning har avbrutits helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän, 6 kap. 9 § i kyrkolagen, 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare, 48 § i lagen om försvarsmakten, 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän, 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen.

Har en arbetstagare, vars arbetsavtal har sagts upp på en grund som avses i 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen eller i 8 kap. 2 § i lagen om sjöarbetsavtal eller vars arbetsavtal har hävts på grundval av 8 kap. 1 § 1 mom. i arbetsavtalslagen eller 9 kap. 1 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal, bevisligen bestritt uppsägningen eller hävningen inom tre månader efter det att anställningsförhållandet upphört, kan det förrän ett slutligt avgörande i arbetsavtalsärendet har fattats inte anses att arbetstagaren själv, på det sätt som avses i 1 mom. i denna paragraf, har varit orsak till att anställningsförhållandet upphörde, om det inte kan anses att bestridandet är uppenbart grundlöst. Bestämmelser om vad som ska anses vara bevisligt bestridande utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §

Giltig orsak att lämna arbetet

En person har giltig orsak att lämna sitt arbete i de fall som avses i 8 kap. 1 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller då arbetet inte kan anses lämpligt med beaktande av hans eller hennes arbetsförmåga.

En person har rätt att lämna sitt arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner också av någon annan orsak än de som avses i 1 mom. samt i 3 och 8 §, om denna orsak i fråga om giltigheten är jämförbar med dessa.

3 §

Att lämna arbetet på grund av arbetsplatsens läge och arbetsresorna

En person har giltig orsak att lämna arbetet

1) inom tre månader från det att anställningsförhållandet inleddes, under förutsättning att arbetsplatsen är belägen utanför pendlingsregionen eller att de dagliga arbetsresorna vid heltidsarbete överstiger i genomsnitt tre timmar och vid deltidarbete i genomsnitt två timmar,

2) för att inom en vecka från det att personen lämnade arbetet flytta till en annan ort där personens make har ett sådant varaktigt arbete eller bedriver sådan företagsverksamhet som tryggar försörjningen, under förutsättning att arbetsplatsen är belägen utanför pendlingsregionen för den nya bostaden, eller att de dagliga arbetsresorna vid heltidsarbete överstiger i genomsnitt tre timmar och vid deltidarbete i genomsnitt två timmar efter flytten,

3) när arbetsstället ändras under anställningsförhållandet, under förutsättning att det nya arbetsstället är beläget utanför pendlingsregionen eller att de dagliga arbetsresorna till och från det nya arbetsstället vid heltidsarbete överstiger i genomsnitt tre timmar och vid deltidarbete i genomsnitt två timmar.

4 §

Vägran att ta emot arbete

En arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från det han eller hon vägrade att ta emot arbete, om han eller hon utan giltig orsak vägrar att ta emot ett av arbets- och näringsbyrån erbjudet eller honom eller henne på något annat sätt individuellt erbjudet arbete

1) som med beaktande av hans eller hennes arbetsförmåga kan anses vara lämpligt för honom eller henne,

2) för vilket lön betalas enligt kollektivavtal eller, om något kollektivavtal inte finns, gängse och skälig lön för sådant arbete på arbetsorten, och

3) som inte berörs av strejk, lockout eller blockad.

Om arbetet skulle ha varat högst två veckor, föreligger inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar.

Om en person genom sitt eget förfarande har varit orsak till att ett anställningsförhållande inte har kommit till stånd, anses han eller hon ha vägrat ta emot arbete.

5 §

Giltig orsak för vägran att ta emot arbete

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet deltidsarbete då lönen för arbetet och den jämkade arbetslöshetsförmån som eventuellt betalas till honom eller henne, efter avdrag av kostnader för arbetsresor och övriga kostnader som beror på att han eller hon tar emot arbetet, blir mindre än den arbetslöshetsförmån som annars betalas till honom eller henne.

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete, om

1) han eller hon inte ges skälig tid att ordna vård för barn samt att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg och andra motsvarande begränsningar,

2) arbetet står i konflikt med hans eller hennes religiösa eller etiska övertygelse,

3) arbetet förutsätter utförande av sådana uppgifter som avses i 4 kap. 7 § 1 mom. 2 punkten i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som är uppenbart osedliga eller strider mot god sed,

4) arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld, eller

5) det i arbetet förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenhet eller risker för arbetstagarens hälsa.

En person kan vägra ta emot erbjudet arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner också av någon annan orsak än de som avses i 1 och 2 mom. och i 6—8 §, om denna orsak i fråga om giltigheten är jämförbar med dessa.

6 §

Vägran att ta emot arbete på grund av arbetsplatsens läge och arbetsresorna

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete inom sin pendlingsregion om de dagliga arbetsresorna vid heltidsarbete skulle överstiga i genomsnitt tre timmar och vid deltidsarbete i genomsnitt två timmar.

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete utanför sin pendlingsregion, om

1) det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning kan fås sådana lämpliga arbetstagare för arbetsplatsen inom vilkas pendlingsregion den lediga arbetsplatsen är belägen,

2) arbetet inte är ett varaktigt heltidsarbete som tryggar försörjningen,

3) det på den nya orten inte finns en tillgänglig bostad som är lämplig för personen och hans eller hennes familj,

4) det ska anses vara oskäligt att arbetssökanden tar emot arbetet med beaktande av hans eller hennes språkkunskaper, eller

5) personen har en vägande personlig orsak att inte ta emot arbetet.

En bostad anses vara lämplig för personen och hans eller hennes familj om inflyttningen i den inte avsevärt försämrar boendet och om kostnaderna för den inte avsevärt minskar den personens disponibla inkomster. Bostaden ska stå till personens och familjens förfogande senast när personen tar emot arbete utanför sin pendlingsregion, eller omedelbart därefter.

Såsom vägande personlig orsak enligt 2 mom. 5 punkten anses makens arbete eller företagsverksamhet när detta är nödvändigt för familjens försörjning, egna, makens eller barnens studier eller skolgång, om dessa är bundna till orten, vård av en nära släkting eller någon annan närstående, det egna hälsotillståndet eller nära släktingars hälsotillstånd eller någon annan med dessa jämförbar orsak. En anskaffad bostad kan anses som en sådan orsak.

7 §

Vägran att ta emot erbjudet arbete utomlands

En person har giltig orsak att vägra ta emot arbete utomlands, dock inte i en sådan stat där han eller hon söker arbete och till honom eller henne under vistelsen i landet betalas arbetslöshetsförmån enligt en för Finland bindande internationell rättsakt.

8 §

Skydd för yrkesskicklighet

En person har inom tre månader från registreringen som arbetslös arbetssökande eller från ett senare avslutande av heltidsstudier giltig orsak att vägra ta emot arbete som inte motsvarar den yrkesskicklighet som baserar sig på hans eller hennes utbildning och arbetserfarenhet. Tremånaderstiden börjar räknas från början, när personen har uppfyllt det arbetsvillkor som förutsätts för arbetslöshetsdagpenning och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning börjar räknas från början.

En person har inom tre månader från det att han eller hon har inlett ett anställningsförhållande giltig orsak att lämna ett sådant arbete som han eller hon med stöd av 1 mom. skulle ha kunnat vägra att ta emot utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på arbetssökande vars utförande av arbete och löneutbetalning har avbrutits av en orsak som baserar sig på ett villkor i arbetsavtalet och som kan jämföras med permittering.

9 §

Uteblivande från ett möte där en sysselsättningsplan utarbetas

En arbetssökande som uteblir från ett möte där en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den ska utarbetas eller revideras har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under de 15 dagar som följer efter uteblivandet från mötet. Rätten till förmånen fås dock tillbaka tidigast den dag då en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den har utarbetats eller reviderats, om inte dröjsmålet med utarbetandet eller revideringen av planen beror på arbets- och näringsbyrån.

Det som sägs i 1 mom. tillämpas inte, om arbetssökanden uteblir från mötet på grund av sjukdom eller olycksfall eller av en orsak som inte beror på personen själv eller om det finns någon annan godtagbar anledning för att utebli.

En tidsperiod utan ersättning föreläggs inte heller när arbetssökanden i förväg har underrättat arbets- och näringsbyrån om att han eller hon är förhindrad att komma till mötet där en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den ska utarbetas eller revideras och arbets- och näringsbyrån godkänner den orsak som arbetssökanden angett för att mötet ska senareläggas.

10 §

Vägran att utarbeta sysselsättningsplan

Om en arbetssökande utan giltig orsak vägrar att utarbeta eller revidera en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den eller genom annat förfarande än det som avses i 9 § orsakar att planen inte kan utarbetas eller revideras, har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar efter vägran. Rätten till förmånen fås dock tillbaka tidigast den dag då en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den har utarbetats eller reviderats, om inte dröjsmålet med utarbetandet eller revideringen av planen beror på arbets- och näringsbyrån.

11 §

Försummelse att fullfölja sysselsättningsplan

En arbetssökande som utan giltig orsak försummar att söka arbete och förbättra sina förutsättningar för sysselsättning på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen, är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar. Tiden räknas från den dag då arbets- och näringsbyrån konstaterade försummelsen.

En arbetssökande anses inte ha försummat sin aktiva jobbsökning och förbättrandet av sina förutsättningar för sysselsättning, om den arbetssökande för arbets- och näringsbyrån visar att han eller hon har sökt arbete och förbättrat sina förutsättningar för sysselsättning på ett sätt som motsvarar det som överenskommits i planen.

12 §

Vägran att delta i sysselsättningsfrämjande service och avbrytande av servicen

En arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från vägran, om han eller hon utan giltig orsak vägrar att delta i

1) arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

2) arbets- och utbildningsprövning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice eller arbetsprövning eller arbetslivsträning enligt 8 kap. 1 § i den lagen, eller

3) arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att man i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen har kommit överens om deltagandet i servicen, eller att personen på eget initiativ har sökt till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Om en arbetssökande genom sitt eget förfarande är orsak till att sådan sysselsättningsfrämjande service som nämns i 1 mom. inte kan ordnas för honom eller henne, anses han eller hon ha vägrat delta i servicen.

En arbetssökande som utan giltig orsak avbryter eller av eget förvållande måste avbryta sysselsättningsfrämjande service som nämns i 1 mom., har under 60 dagar efter avbrytandet inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

Om personen i enlighet med 13 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice inom besvärstiden har anfört besvär över ett beslut som gäller avbrytande av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, kan det inte förrän besvärssärendet avgjorts slutligt anses att han eller hon på det sätt som avses i 4 mom. i denna paragraf av eget förvållande har blivit avstängd från utbildningen.

I fråga om den som är under 20 år och saknar yrkesutbildning och som är berättigad till arbetslöshetsdagpenning anses som utbildning enligt 1 mom. 1 punkten även yrkesutbildning för vilken studiestöd kan beviljas.

13 §

Giltig orsak att vägra delta i sysselsättningsfrämjande service och att avbryta servicen

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som nämns i 12 § 1 mom. och att avbryta servicen, om

1) servicen inte lämpar sig för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd eller arbets- och funktionsförmåga,

2) servicen ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion eller de dagliga resorna till och från platsen där servicen ordnas överstiger i genomsnitt tre timmar,

3) serviceanordnaren väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för deltagaren,

4) serviceanordnaren väsentligen försummar att iaktta lagstiftningen om anordnande av service eller villkoren i det avtal som ingåtts om servicen,

5) servicen väsentligen avviker från det som man kommit överens om i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen.

En person har giltig orsak att vägra delta i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och att avbryta utbildningen även när ett arbete inom branschen i fråga inte är lämpligt för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd och arbetsförmåga, eller när försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja inte tryggas skäligen under tiden för utbildningen. Försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja tryggas skäligen, om den arbetssökande har rätt till förmåner på samma nivå som arbetslöshetsförmån.

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som nämns i 12 § 1 mom. eller att avbryta servicen också av någon annan orsak än en sådan som nämns i 1 mom. i denna paragraf, om orsaken kan jämföras med dessa.

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

Om en arbetssökande under en granskningsperiod på sex månader på det sätt som avses i 1 eller 4 § eller 9—12 § upprepade gånger förfar klandervärt enligt en arbetskraftspolitisk bedömning, åläggs han eller hon skyldighet att vara i arbete. Tiden räknas från det att förfarandet upprepades.

Rätten till arbetslöshetsförmån fås tillbaka när personen i sammanlagt minst 12 kalenderveckor har

1) varit i sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret,

2) deltagit i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

3) deltagit i arbets- och utbildningsprövning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i arbetsprövning, arbetslivsträning eller arbetspraktik enligt 8 kap. i den lagen,

4) deltagit i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

5) bedrivit frivilliga heltidsstudier enligt 2 kap. 6 § 2 mom., eller

6) varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete.

Rätten till arbetslöshetsförmån fås också tillbaka när det har gått minst fem år från det förfarande som ledde till att skyldighet att vara i arbete enligt 1 mom. förelades.

Det som föreskrivs i 1—13 § tillämpas inte under tiden för en skyldighet att vara i arbete enligt 1 mom.

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §

Förmånsbelopp

Om en person har rätt till förhöjd förtjänstdel eller omställningsskyddets förtjänstdel enligt 6 kap. 2 §, kan summan av den jämkade inkomstrelaterade dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar tillsammans med arbetsinkomsten vara högst lika stor som den lön som ligger till grund för dagpenningen, dock minst lika mycket som personen skulle ha rätt att få i grunddagpenning ökad med eventuell barnförhöjning och den förhöjningsdel eller det omställningsskyddstillägg som avses i 6 kap. 1 § 2 mom.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att han eller hon lämnade landet, ska arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han eller hon i fyra veckor har varit i arbete eller deltagit i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice eller under motsvarande tid bedrivit studier på det sätt som avses i 9 kap. i den lagen.

13 §

Självrisktid

Som självriskdagar räknas inte de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning på grund av begränsningarna enligt 2 a eller 3 kap. eller berättigad till jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. Till självriskdagarna räknas också de dagar för vilka en person har betalats arbetslöshetsförmåner med stöd av 10 kap.

8 kap.

Särskilda arbetskraftspolitiska begränsningar för arbetsmarknadsstöd

2 §

Unga som saknar yrkesutbildning

En ung person som saknar yrkesutbildning har inte rätt att få arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet, om han eller hon utan giltig orsak

1) har vägrat att ta emot arbete, lämnat arbetet eller blivit uppsagd från arbetet eller vägrat att delta i, lämnat eller blivit avstängd från arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

I fråga om giltig orsak att vägra delta i eller att avbryta arbetspraktik tillämpas vad som i 2 a kap. 13 § 1 och 3 mom. bestäms om giltig orsak att vägra delta i eller att avbryta sysselsättningsfrämjande service.

I fråga om rätten att få arbetsmarknadsstöd för unga personer utan yrkesutbildning tillämpas även det som i 2 a kap. 14 § föreskrivs om upp-

repade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda.

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

4 §

Avvikande tillämpning av denna lag under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för utbildning enligt 6 och 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice tillämpas inte 2, 2 a och 8 kap. eller 6 kap. 8 § i denna lag.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Om en sådan förändring inträffar i en förmånstagares omständigheter som kan påverka rätten att få en förmån eller minska förmånsbeloppet, ska han eller hon omedelbart underrätta den som betalar ut arbetslöshetsförmånen om förändringen. Förmånstagaren ska omedelbart underrätta arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter om en förändring i förhållanden som avses i 4 §.

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbets- och näringsbyrån ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om

1) de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner som anges i 2 kap., när detta behövs,

2) förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda enligt 2 a kap.,

3) arbetsmarknadsstöd som betalas i form av resebidrag enligt 7 kap. 3 § och 12 § 2 mom.,

4) särskilda arbetskraftspolitiska förutsättningar för arbetsmarknadsstöd enligt 8 kap.,

5) förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, om vilka föreskrivs i 10 kap. 2 § 2 mom., 3 mom. 1, 2, 5 och 6 punkten samt i 4 mom., 3 § samt i 5 § 1 och 3 mom.,

6) förutsättningar för att omfattas av omställningsskyddet enligt 5 a kap. 2 § 1 och 2 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

7) bevisligen avbrutna studier enligt 9 kap. 3 § 2—4 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice och arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 5—7 § i den lagen,

8) stödtid för studier, invandrarens skyldigheter samt uppföljning av och avbrott i studier enligt 25 § i lagen om främjande av integration,

9) huruvida sysselsättningsfrämjande service ingår i den sysselsättningsplan som utarbetats med den arbetssökande eller i en plan som ersätter den planen.

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter kan

1) ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få förmåner som anges i 2 kap. 1 och 3 §,

2) ändra ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån som gäller rätten till arbetsmarknadsstöd till att gälla rätten till arbetslöshetsdagpenning,

3) föra över ett arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbets- och näringsbyrån till någon annan inrättning som betalar ut arbetslöshetsförmån,

4) rätta uppenbara skriv- eller räknfel eller andra jämförbara klara fel i arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska utlåtande.

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande

har meddelat arbetskraftsmyndigheten att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

Om ett utlåtande begärs om den som är grupp- eller permitterad eller om den som är förhindrad att utföra arbete på grund av väderhinder, ges det endast om de förutsättningar som anges i 2 kap. 3—5, 5 a, 6 och 7 §. Med grupp- eller permitterad avses en arbetstagare som har permitterats för viss tid antingen på heltid eller på det sätt som avses i 4 kap. 1 §, och permitteringen gäller minst tio arbetstagare. Grupp- eller permitterade arbetstagare är också de personer som avses i 3 kap. 1 § 2 mom.

Det arbetskraftspolitiska utlåtandet delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet från arbetskraftsmyndigheten.

Den sysselsättningskommission som avses i 11 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice kan ge utlåtande om besvär som anförts av den som ansöker om arbetslöshetsförmåner i ett ärende där arbets- och näringsbyrån på det sätt som avses i 2 mom. har kompletterat sitt arbetskraftspolitiska utlåtande enligt 2 a kap. 1, 4, eller 14 § eller 8 kap. 2 § och där det är fråga om att arbetssökanden har vägrat att ta emot arbete, har lämnat arbetet eller av eget vållande blivit avskedad från arbetet. Sysselsättningskommissionen har dessutom till uppgift att följa arbets- och näringsbyråns utlåtandepraxis och att stödja byrån vid bedömningen av de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för utkomstskyddet för arbetslösa.

Närmare bestämmelser om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden och om innehållet i utlåtandena får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

4 a §

Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat

Arbetskraftsmyndigheten ska underrätta Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan

om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i grundförordningen, har begett sig till en annan stat för att söka arbete där.

12 §

Återkrav av resebidrag

Resebidraget återkrävs inte om personen har haft en sådan giltig orsak att lämna arbetet som anges i 2 a kap. 3 § 1 punkten.

12 kap.

Sökande av ändring

1 §

Rätt att söka ändring

Ändring i Arbetskraftsmyndighetens bindande utlåtande får inte sökas särskilt genom besvär.

9 §

Fördelning av rättegångskostnader

Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden och försäkringsdomstolen kan ålägga Arbetskraftsmyndigheten att helt eller delvis ersätta Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa för rättegångskostnaderna i ett ärende där Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan åläggs att betala en parts rättegångskostnader och skyldigheten att betala rättegångskostnader huvudsakligen eller delvis grundar sig på ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande som avses i 1 kap. 4 § 3 mom. Arbetskraftsmyndigheten ska höras om fördelningen av ersättningsansvaret.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter få

- 1) Arbetskraftspolitiska utlåtanden enligt 1 kap. 4 § 3 mom. av Arbetskraftsmyndigheten,
- 2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter; straffanstalten ska lämna uppgifterna omedelbart när en person tas in till anstalten.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter som de erhållit i samband med sina uppdrag till Arbetskraftsmyndigheten när det är fråga om omständigheter som påverkar de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner. Arbets- och näringsbyrån har på motsvarande sätt rätt att lämna sysselsättningskommissionen uppgifter för lämnande av utlåtanden som avses i 11 kap. 4 § 6 mom.

9 §

Utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande

Utkomstskyddsombudet har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av Arbets- och näringsbyrån och Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter få uppgifter om Arbetskraftspolitiska utlåtanden i den

omfattning ombudets uppgifter det kräver. Ut-
komstskyddsombudet kan bestämma att Folk-
pensionsanstalten, arbetslöshetskassan eller be-
svärnämnden för utkomstskyddsärenden ska
delge utkomstskyddsombudet beslut som gäller
namngivna personer.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

I fråga om arbetssökandes förfaranden enligt
2 a kap. som ägt rum före ikraftträdandet av den-
na lag och i fråga om utlandsresor som påbörjats
före ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser
som gällde vid ikraftträdandet.

När det bedöms om en arbetssökandes förfä-
rande är upprepat på det sätt som avses i 2 a kap.
14 § beaktas också sådant förfarande av den ar-
betssökande som ägt rum före ikraftträdandet av
denna lag.

Om en i 15 i lagen om arbetsverksamhet i re-
habiliteringssyfte (189/2001) avsedd person
vägrar delta i eller avbryter arbetsverksamhet i
rehabiliteringssyfte och arbetsverksamheten i
rehabiliteringssyfte har tagits med i aktiverings-
planen innan denna lag träder i kraft, tillämpas
på vägran och avbrytandet de bestämmelser som
gällde vid ikraftträdandet.

En arbetssökande som har förlorat sin rätt till
utkomstskydd för arbetslösa på grund av uppre-

pade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt
klandervärda enligt den upphävda lagen om ut-
komstskydd för arbetslösa (602/1984) eller den
upphävda lagen om arbetsmarknadsstöd
(1542/1993), eller som har ålagts en skyldighet
att vara i arbete enligt de bestämmelser i 2 kap.
21 § eller 8 kap. 4 a eller 6 § som gällde vid
ikraftträdandet av denna lag, har, om övriga för-
utsättningar uppfylls, rätt till arbetslöshetsför-
mån senast från och med den 1 januari 2017.

Utöver vad som i de lagar som nämns i
5 mom. föreskrivs om återfående av rätten till
utkomstskydd för arbetslösa efter upprepade för-
faranden som är arbetskraftspolitiskt klander-
värda och vad som föreskrivs om fullgörande av
skyldigheten att vara i arbete i de bestämmelser i
2 kap. 21 § eller 8 kap. 4 a eller 6 § som gällde
vid ikraftträdandet av denna lag, beaktas i fråga
om återfående av rätten till arbetslöshetsförmå-
ner den arbetssökandes agerande enligt 2 a kap.
14 § 2 mom. 1—6 punkten från och med ikraft-
trädandet av denna lag.

Bestämmelserna i 4 kap. 5 § 3 mom. tilläm-
pas på förmåner som betalas ut för tiden efter det
att lagen har trätt i kraft.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av
denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) 1 kap. 8 § 3 mom., 5 kap. 3 § 3 mom.,
7 kap. 7 § 2 mom. och 8 § 3 mom. 1 punkten, 10 kap. 5 § 1 mom., 11 kap. 6 och 7 § samt 12 kap. 3 § 3
och 4 mom.,

av dem 5 kap. 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 312/2010, 7 kap. 7 § 2 mom., 10 kap. 5 § 1 mom.
och 12 kap. 3 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1198/2009 samt 11 kap. 7 § sådan den lyder i lag
763/2011, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

8 §

Arbetslös arbetssökande

Med en person som står till arbetsmarknadens förfogande avses en person som på det sätt som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

- 1) inte är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, eller
- 2) inte studerar på heltid.

5 kap.

Intervju med arbetssökande och sysselsättningsplan

3 §

Utarbetande och revidering av sysselsättningsplan

Sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen ska revideras i samband med intervjun med den arbetssökande eller på begäran av den arbetssökande, om det inte är uppenbart onödigt.

7 kap.

Främjande av sysselsättning med hjälp av sysselsättningsanslag

7 §

Ordnanande av möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

Om utbildning med stöd av 1 mom. ordnas för en arbetslös arbetssökande, har han eller hon under utbildningstiden rätt till arbetslöshetsdag-

penning och ersättning för uppehålle oberoende av maximitiden för arbetslöshetsdagpenning.

8 §

Begränsningar i fråga om och upphörande av sysselsättningsskyldigheten

Sysselsättningsskyldigheten upphör om

- 1) den som har rätt att få möjlighet att arbeta, utan i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd giltig orsak vägrar att ta emot ett honom eller henne anvisat och med hänsyn till hans eller hennes arbetsförmåga lämpligt arbete som ordnats med stöd av sysselsättningsskyldigheten,

10 kap.

Ersättning för kostnader för uppehålle

5 §

Begränsningar i fråga om ersättning för uppehålle

Arbetslös sökande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, i frivilliga studier enligt 9 kap. eller i frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration och som inte får arbetslöshetsförmån har inte rätt att få ersättning för uppehålle.

11 kap.

Samarbete i anslutning till verkställigheten

6 §

Rätt att få uppgifter

Arbetskraftsmyndigheten har rätt att avgiftsfritt av övriga statliga myndigheter samt av kommunerna, samkommunerna, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna och utbildningspro-

ducenterna få de uppgifter som är nödvändiga för att verkställa, övervaka och utveckla den offentliga arbetskraftsservicen.

7 §

Arbetsgivarens rätt att få uppgifter

Arbetsgivaren har för att fullfölja den skyldighet som anges i 6 kap. 6 § i arbetsavtalslagen och i 7 kap. 9 § i lagen om sjöarbetsavtal rätt att oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter avgiftsfritt av Arbetsmarknadsmyndigheten få information om huruvida en person som arbetsgivaren namngett är arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån.

bryter den Arbetsmarknadspolitiska vuxenutbildningen, de frivilliga studierna enligt 9 kap., de frivilliga studierna enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration, en Arbetsmarknadsåtgärd enligt 8 kap. eller jobbsökarträning enligt 4 kap. i denna lag. Utbetalningen av ersättning för uppehålle upphör också om det har beslutats att en utbildning ska avbrytas.

Den som får ersättning för uppehålle och arbets- och näringsbyrån ska utan dröjsmål underätta Folkpensionsanstalten eller Arbetslöshetskassan om avbrottet eller avbrytandet. Bestämmelser om Arbetsmarknadsmyndighetens övriga skyldigheter att lämna ut uppgifter samt om sändande av anmälningar och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 kap.

Bestämmelser om verkställighet av stöd, understöd och förmåner

3 §

Beviljande och utbetalning av ersättning för uppehålle

Utbetalningen av ersättning för uppehålle upphör från och med den dag arbetssökanden av-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en arbetssökandes rätt till Arbetsmarknadsstöd har dragits in enligt 8 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), tillämpas på utarbetande av en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen de bestämmelser i 5 kap. 3 § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 6 och 10 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 6 § 5 mom. och 10 § 2 mom., sådana de lyder, 6 § 5 mom. i lag 1293/2002 och 10 § 2 mom. i lag 314/2010, som följer:

6 §

Anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

— — — — —
Kommunen har inte skyldighet att anordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i sådana fall som avses i 8 § 4 mom. och inte heller när personen

1) är i annat än tillfälligt arbete som utförs i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande och där den ordinarie arbetstiden överstiger åtta timmar i veckan,

2) är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet som avses i 1 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller som håller på att inleda företagsverksamhet på heltid,

3) är studerande på heltid enligt 2 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

4) deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. 1—5 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

10 §

Skyldighet att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan och i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

— — — — —
I fråga om uteblivande från ett möte där en aktiveringsplan utarbetas och vägran att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan och i sådan arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som ingår i planen tillämpas 2 a kap. 9—14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och 10 § 1, 3 och 4 mom. i lagen om utkomststöd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte med stöd av 15 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte på det sätt som avses i 10 § 2 mom. i denna lag avbryter eller vägrar delta i sådan arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som har tagits med i aktiveringsplanen innan denna lag träder i kraft, tillämpas på personens förfarande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 10 § 1 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 1274/2009, som följer:

10 §

Sänkt grunddel

Grunddelens belopp kan sänkas med högst 20 procent i fråga om en person vars behov av utkomststöd föranleds av att

— — — — —

4) en person som avses i 3 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte har utan giltig orsak enligt 2 a kap. 13 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa vägrat delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller avbrutit eller

av eget förvållande varit tvungen att avbryta arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 10 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1429/2011, som följer:

10 §

*Arbetslösa arbetstagares rätt till ålderspension
vid sänkt pensionsålder*

utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd, tillämpas 1 mom. på rätten att få ålderspension vid sänkt pensionsålder. Dessutom krävs det att arbetstagaren förlöpande har sökt sådant arbete som avses i 4 § 1 mom. genom arbetskraftsmyndighetens förmedling.

Om arbetstagaren har tagit emot ett av arbetskraftsmyndigheten erbjudet arbete som avses i 2 a kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilket arbetstagaren inte kan vägra ta emot

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 25 april 2012